

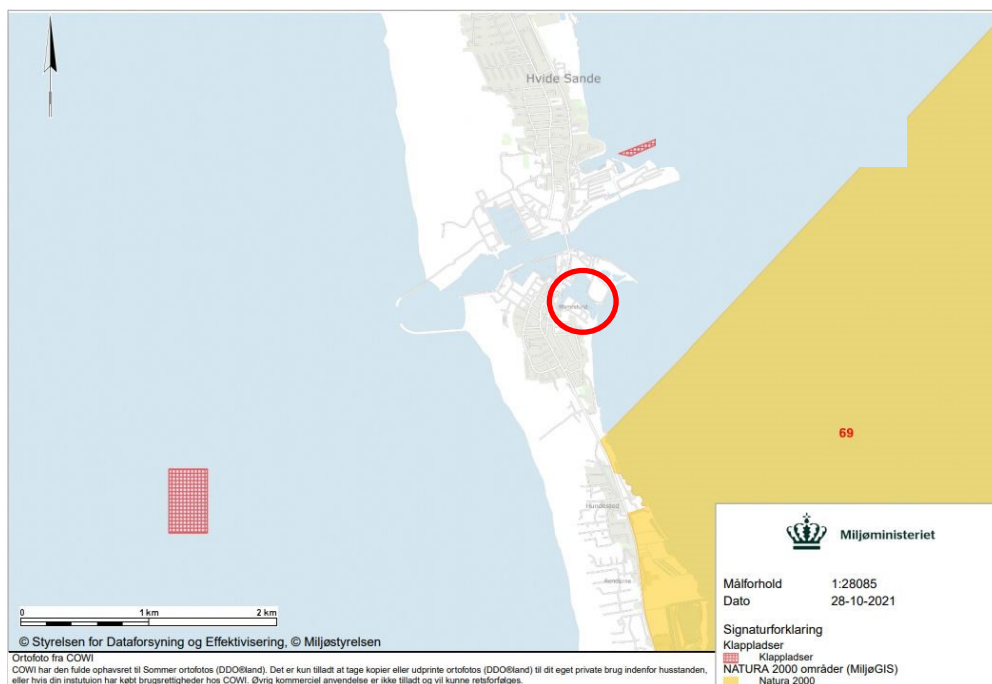
Hvide Sande Havn
Fossanæsvej 22
6960 Hvide Sande

CVR nr. 38620541

Erhverv
Ref. Silem og chebh
J.nr. 2021 - 42796
Den 25. 08 2022

Hvide Sande Havn, Klaptilladelse

Miljøstyrelsen meddeler hermed Hvide Sande Havn tilladelse¹ til klapning af 22.000 m³ oprensningsmateriale fra et område i Hvide Sande Havn på klapplads K_134_01, som ligger i Vesterhavet.

Figur 1: Oversigt over optagnings- og klapområde. Oprensningsområdet er markeret med en rød ring, og den rektangulære klapplads K_134_01 er markeret med rød skravering. Nærliggende Natura 2000-område i Ringkøbing Fjord er markeret med gul.

Tilladelsen offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside den 25. august 2022
Klageperioden er 4 uger fra offentliggørelsen og udløber således den 22. september 2022.

Tilladelsen gælder fra den 23. september 2022 og senest til den 23. september 2027.

¹ Tilladelsen er givet med hjemmel i havmiljølovens § 26, jf. lovbekendtgørelse nr. 1165 af 25. november 2019.

Indholdsfortegnelse

Hvide Sande Havn, Klaptilladelse.....	1
1 Vilkår for klaptilladelsen.....	3
1.1 Vilkår for optagning og brugen af klappladsen	3
1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol	3
2 Oplysninger i sagen.....	4
2.1 Sagens baggrund.....	4
2.2 Udtalelser fra høringsparter	4
3 Miljøstyrelsens vurdering	5
3.1 Klapaktiviteten.....	5
3.2 Alternativer til klapning	5
3.3 Vurdering i forhold til udkast til Danmarks havplan	5
3.4 Vurdering af sedimentet	6
3.5 Vurdering i forhold til vandområdeplaner.....	8
3.6 Vurdering i forhold til Havstrategidirektivet.....	11
3.7 Vurdering af klappladsen og kumulerede effekter	14
3.8 Vurdering i forhold til Natura 2000-områder.....	16
3.9 Vurdering i forhold til bilag IV-arter.....	23
3.10 Vurdering af øvrige interesser	24
3.11 Konklusion.....	26
4 Offentliggørelse og Klagevejledning	26
5 Andre oplysninger	27
6 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen	27
BILAG 1 Oprensningsområdets placering	28
BILAG 2 Klappladsens beliggenhed.....	29
BILAG 3 Vurdering af miljøfarlige stoffer i forbindelse med klapning af optaget havbundsmateriale	30

1 Vilkår for klaptilladelsen

1.1 Vilkår for optagning og brugen af klappladsen

- A. Tilladelsen gælder i tidsrummet den 23. september 2022 til den 23. september 2027.
- B. Der må højst klappes en samlet mængde på 22.000 m³ fastmål i tilladelsens samlede løbetid. Klapmaterialet må kun stamme fra den del af havnebassinet, der er indrammet med sort på det luftfoto, der fremgår af bilag 1.
- C. Klapningen skal foregå på klapplads K_134_01, som er beliggende i vandområde Vesterhavet 12 sm. Klappladsens placering fremgår af bilag 2.
- D. Der må som følge af klapningen ikke ske dybdeforringelser i klapområdet til under 12 meter i forhold til middelvandstand -12 DVR-90
- E. Klapmaterialet skal spredes jævnt på den i pkt. C beskrevne klapplads og må ikke indeholde større faste genstande eller affald.

1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol

- F. Indberetninger om klapning, jf. § 12 og 13, stk. 1 og 3, i bekendtgørelse om bypass, nyttiggørelse og klapning af optaget havbundsmateriale², skal ske elektronisk efter nærmere anvisninger fra Miljøstyrelsen. Anvisning findes på www.mst.dk. Indberetningen om opstart af klapning skal være Miljøstyrelsen i hænde senest 8 dage før klapstart, og skal indeholde oplysninger om fartøjets navn og MMSI nummer. Hvis der sker ændringer i forhold til det indberettede, skal Miljøstyrelsen straks underrettes herom. Afbrydes klapningen i mere end tre måneder, skal der indgives ny underretning.
- G. I forbindelse med klapningen skal positionen, klappet mængde (m³) og dybde for klapningen af de enkelte laster registreres, inden lasten tømmes. Kopi af logbog skal opbevares hos tilladelseshaver i mindst et år efter udløb af klaptilladelsens gyldighedsperiode, så den kan fremsendes til Miljøstyrelsen på anmodning herom.
- H. I forbindelse med indberetning efter endt klapning skal der fremsendes oplysninger om position og dybde på klapning af den last hvor den mindste vanddybde blev registeret i henhold til vilkår G.
- I. Kopi af tilladelsen skal forefindes på oprensingsfartøjet og klapfartøjet. Tilladelseshaver skal sørge for, at den entreprenør, som udfører arbejdet,

² Bekendtgørelse nr. 516 af 23. april 2020

er gjort bekendt med tilladelsens vilkår.

- J. De fartøjer, der udfører opgravningen og klapningen, skal være udstyret med elektronisk positioneringsudstyr, hvor positionen løbende registreres. Skibets position skal være tilgængelig via det nationale overvågningssystem for skibsfart: AIS klasse A. AIS-udstyret skal til enhver tid være tændt, så længe opgravningen og klapningen udføres. Såfremt der sker nedbrud af AIS-udstyret skal opgravningen/klapningen standses og Miljøstyrelsen underrettes.

2 Oplysninger i sagen

2.1 Sagens baggrund

Hvide Sande Havn har søgt om tilladelse til over en 5-årig periode at optage og klappe i alt 22.000 m³ sediment. Materialet stammer fra oprensning i havnen, som foretages for at vedligeholde vanddybden i havnearealerne. Havbundsmaterialet ønskes klappet på klapplads K_134_01 i vandområde Vesterhavet 12 sm.

Nærliggende beskyttede områder

Optagningsområdet er beliggende 600 m fra Natura 2000-område nr. 69

Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen.

Klappladsen ligger ca. 3 km i fugleflugt fra samme Natura 2000-område, og ca. 30 km fra øvrige marine Natura 2000-områder.

Der er ingen nærliggende havstrategiområder i nærheden (>50 km afstand). Dette gælder også for arealer, som Miljøministeriet har haft i høring fra juni til august 2021 med henblik på udpegning af nye beskyttede havstrategiområder i Nordsøen og omkring Bornholm.

Havplan

Klappladsen ligger i et område udlagt til udviklingszone for råstofindvinding i udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan sendt i høring den 31. marts 2021.

Oprænsningsområdet ligger i et område udlagt til beskyttelsesforanstaltninger for luftfart (I131) samt delvist i et område udlagt til natur- og miljøbeskyttelse (N61).

2.2 Udtalelser fra høringsparter

Ansøgningen blev sendt i høring hos de relevante myndigheder fra den 12 oktober 2021 til den 9. november 2021.

Efterfølgende blev ansøgningen sendt i høring hos Hvide Sande Dambrug fra den 22. marts 2022 til den 5. april 2022.

Fiskeristyrelsen

Fiskeristyrelsen har ikke vendt tilbage med bemærkninger til ansøgningen.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen ser intet sejladssikkerhedsmæssigt til hinder for at tillade den ansøgte mængde klappet fra Hvide Sande Havn. Til orientering oplyses, at der

løber tre rørledninger inden for havnens område, hvor der skal oprensnes. Disse er markeret i søkortet i afsnit 3.10.

Søfartsstyrelsen bemærker endvidere, at der som følge af klapningen ikke må ske dybdeforringelser i klappområdet til under 12,0 meter i forhold til middelvandstand (DVR-90) på den ansøgte klapplads K_134_01.

Transportministeriet

Transportministeriet har ingen indvendinger mod overlappet i havplanen, herunder ansøgningen om tilladelse til at klappe havbundsmateriale fra Hvide Sande Havn.

Slots- og Kulturstyrelsen

Slots- og Kulturstyrelsen er ikke vendt tilbage med bemærkninger til ansøgningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune

Kommunen er ikke vendt tilbage med bemærkninger til bemærkningen.

Hvide Sande Dambrug

Grundet virksomhedens beliggenhed i nærhed til oprensningsområdet har Miljøstyrelsen hørt Hvide Sande Dambrug om bemærkninger til ansøgningen. Hvide Sande Dambrug er ikke vendt tilbage med bemærkninger.

Nærheden til dambruget behandles nærmere i afgørelsen under afsnit 3.10.

3 Miljøstyrelsens vurdering

3.1 Klapaktiviteten

Der gives tilladelse til oprensning af området i Hvide Sande Havn angivet på bilag 1, samt klapping af en mængde på 22.000 m³ på klapplads K_134_01.

Klapplassen er beliggende i Vesterhavet cirka 2,4 km fra land og cirka 3 km fra oprensningsområdet i fugleflugt. Oprensningsområdet er beliggende i det havneafsnit, som vender ind mod Ringkøbing Fjord.

3.2 Alternativer til klapping

Da materialet indeholder lettere forhøjede koncentrationer af miljøfarlige stoffer, jf. afsnit 3.4, vurderes det ikke at være egnet til bypass eller nyttiggørelse på havet. Ansøgers konsulent har oplyst, at oprensningsmaterialet har en struktur af fine og flydende partikler, og at denne struktur ikke vurderes at være egnet til kystfodring eller anden form for nyttiggørelse. Miljøstyrelsen har modtaget beskrivelsen af sedimentet lavet under prøvetagningen, som bekræfter dette.

Miljøstyrelsen behandler derfor sagen som en klapsag.

3.3 Vurdering i forhold til udkast til Danmarks havplan

Udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan blev sendt i høring den 31. marts 2021, og blev dermed bindende for de myndigheder, der meddeler tilladelse til

aktiviteter på havet³. Klapning er ikke en aktivitet, der planlægges for, men Miljøstyrelsen skal ved meddelelse af klaptilladelse respektere hensynet til de arealudlæg, som følger af havplanudkastet.

Klappladsen ligger i et område udlagt til udviklingszone for råstofindvinding R106⁴ i udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan sendt i høring den 31. marts 2021. Inden for udviklingszonen til råstofindvinding kan der kun meddeles tilladelse m.v. til eller vedtages planer for arealanvendelse og anlæg, der ikke er fastsat udviklingszoner for, herunder arealanvendelse og anlæg, der ikke planlægges for med havplanen, såfremt det er foreneligt med formålet med udlægningen af zonen, jf. havplanudkastet para. R6. Miljøstyrelsen er forvaltningsmyndighed for råstofindvinding på havet. Styrelsen har vurderet, at det vil være foreneligt med havplanen at tillade den ansøgte klapning.

Oprensingsområdet ligger i et område udlagt til beskyttelsesforanstaltninger for luftfart (I131) samt delvist i et område udlagt til natur- og miljøbeskyttelse (N61). Miljøstyrelsen har hørt Transportministeriet, som forvalter området for beskyttelsesforanstaltninger for luftfart. Transportministeriet har ikke haft bemærkninger til den ansøgte aktivitet. Det vurderes derfor, at tilladelse til den ansøgte klapning er foreneligt med beskyttelseszonen, og dermed ikke i strid med havplanudkastet.

Optagningen sker i et område, der i havplanen er udlagt til Natur- og Miljøbeskyttelse (N61). Området er udpeget som Natura 2000-område og som fredning og vildtreservat. De nærmere regler for områderne fremgår af den relevante natur- og miljøbeskyttelseslovgivningen og beskyttelsen af områderne følger afgrænsningen heri. Oprensningens påvirkning på det beskyttede område behandles nærmere i afsnit 3.8

3.4 Vurdering af sedimentet

I forbindelse med ansøgning om klapning blev der foretaget analyser for miljøfarlige stoffer samt af kornkurver af havbundsmaterialet Hvide Sande Havn.

I tabel 1 er vist resultatet af disse analyser samt værdierne for nedre og øvre aktionsniveau, jf. klapvejledningen⁵.

For de stoffer, hvor nedre aktionsniveau er overskredet, er der desuden vist den i forvejen forekommende koncentration i sediment fra omgivelserne med et tilsvarende organisk indhold. Data, der ligger til grund for den eksisterende baggrund, er baseret på overvågningsdata fra NOVANA programmet⁶.

³ LBKG 2020/04/06 nr. 400 om maritim fysisk planlægning § 14, stk. 1

⁴ Havplan ses via: <https://havplan.dk/da/page/zone/s/3979eda1-428a-4985-8118-c9b5ba7f859f/440943.13/6203712.48/r/R106?timeLineIdx=1&zoom=5.09&x=436641.88&y=6250095>

⁵ By- og Landskabsstyrelsen vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale – klapning.

⁶ NOVANA står for ”Det nationale overvågningsprogram for vandområder”.

En nærmere forklaring på prøvetagningsstrategier samt hvordan de miljøfarlige stoffer i sedimentet vurderes, fremgår af bilag 3.

Tabel 1. Gennemsnitsværdier af analyser for miljøfarlige stoffer i blandingsprøver fra oprensingsområdet i Hvide Sande Havn, samt baggrundskoncentrationer og aktionsniveauer. Værdier i mg/kg TS. Gule felter angiver overskridelser af nedre aktionsniveau.

Stof	Gns. af analyse-resultater fra oprensingsområdet	Eksisterende baggrundskoncentration ved tilsvarende glødetab*	Nedre aktionsniveau mg/kg TS	Øvre aktionsniveau mg/kg TS
Tørstofindhold i % af prøve	26,05			
Glødetab (GT) i % af tørstof	3,03			
Arsen (mg/kg TS)	17,00		20	60
Bly (mg/kg TS)	32,00		40	200
Cadmium (mg/kg TS)	0,63	0,05-0,3	0,4	2,5
Krom (mg/kg TS)	23,75		50	270
Kobber (mg/kg TS)	62,00	2,49-9,9	20	90
Kviksølv (mg/kg TS)	0,14		0,25	1
Nikkel (mg/kg TS)	24,25		30	60
Tributyltin (TBT) mg/kg TS)	0,05	0,01-0,014	0,007	0,200
Zink (mg/kg TS)	247,50	27,18-80,5	130	500
PAH (mg/kg TS)**	1,32		3	30
PCB	0,01			

TS = tørstof. GT = glødetab.

* Vandområdet baggrundskoncentrationer af tungmetaller baseret på data fra statslige overvågningsprogrammer. Data er vægтет i forhold til det organiske indhold (glødetab), der blev fundet i opgravningsområdet.

** Summen af de følgende 9 PAH'er: anthracen, benz[a]anthracen, benz[g,h,i]perylene, benz[a]pyren, chrysen, flouranthen, indeno[1,2,3-cd]pyren, pyren & phenanthren.

Ingen af de målte stoffer ligger over øvre aktionsniveau. I forhold til klapvejledningens nedre aktionsniveau ses en overskridelse af de med gult markerede stoffer.

En sammenligning med koncentrationerne i havbundsmaterialer fra den omgivende havbund med et tilsvarende glødetab (tabel 1) tyder på, at sedimentet har fået tilført forhøjede koncentrationer af disse stoffer fra aktiviteter, der er foregået inde i havnen.

Ved klapning i Vesterhavet vil der imidlertid ske en hurtig opblanding af materialet med det sediment, der findes på stedet i forvejen, samt med det sediment, der transporteres langs bunden i vandfasen, som følge af den naturlige sedimentvandring. Forskel i koncentrationerne på og omkring klappladsen før og efter klapning af de stoffer, der overskrider nedre aktionsniveau, vurderes derfor at være ubetydelig.

Sedimentet har et tørstofindhold på 26,05 %, hvilket er relativt lavt, og et glødetab på 3,03 % af tørstof. Der er altså tale om et sediment med et moderat indhold af organisk materiale.

3.5 Vurdering i forhold til vandområdeplaner

Ifølge § 8, stk. 2, i bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand.

Ifølge bekendtgørelsens § 8, stk. 3, kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål.

I vandområdeplanerne bedømmes de enkelte vandområder i forhold til den økologiske og den kemiske tilstand.

1. Den økologiske tilstand inddeles i 5 klasser: Høj, god, moderat, ringe eller dårlig tilstand.
2. Den kemiske tilstand inddeles i to klasser: god eller ikke god.

Klappladsen ligger uden for de vandområder, der er fastsat økologisk tilstand for. Klappladsen ligger i vandområde 218, Vesterhavet 12 sm. For dette vandområde skal miljømålet "God kemisk tilstand" opnås. Aktiviteter i dette vandområde må dog ikke forringe den økologiske tilstand ind i de nærliggende vandområder. Klappladsen beliggende ca. 400 meter fra vandområde 133 Vesterhav, nord, som der både er fastsat økologisk og kemisk tilstand for.

Optagningsstedet ligger i vandområde 132 Ringkøbing Fjord. Området skal opfylde miljømålet "God økologisk tilstand" og "God kemisk tilstand".

Af **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** fremgår det, hvordan den økologiske tilstand er i vandområde nr. 132 i vandplanerne 2021-2027.

Tabel 2, Økologisk tilstand i vandområde 132 Ringkøbing Fjord, hvor optagningsstedet er beliggende.

Naturlig, kunstig eller stærkt modificeret:	Stærkt modificeret
Typologi forkortelse:	VfF-T37
Typologi:	Vesterhavsfjord
Miljømål for samlet økologisk tilstand/potentiale:	Godt økologisk potentiale
Miljømål for kemisk tilstand:	God kemisk tilstand
Samlet økologisk tilstand/potentiale:	Ringe økologisk potentiale
Bemærkning til samlet økologisk tilstand/potentiale:	
Kemisk tilstand:	Ikke-god kemisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, fytoplankton (klorofyl):	Ringe økologisk potentiale
Økologisk tilstand/potentiale, Rodfæstede bundplanter (eks. ålegræs og vandaks):	Ringe økologisk potentiale
Økologisk tilstand/potentiale, bunddyr (bentiske invertebrater):	Maksimalt økologisk potentiale
Økologisk tilstand/potentiale, iltforhold:	Ikke anvendelig
Økologisk tilstand/potentiale, vandets klarhed:	Ikke anvendelig
Økologisk tilstand/potentiale, nationalt specifikke stoffer:	Godt økologisk potentiale

3.5.1 Økologisk tilstand

Som indikator for vandområdeplanernes økologiske tilstand i kystvande anvendes følgende kvalitetselementer: Dybdeudbredelsen af ålegræs, klorofylkoncentrationen, som udtryk for fytoplanktonbiomasse, bundfauna, som beskriver tilstanden af de bunddyr, der lever nede i sedimentet, samt miljøfarlige stoffer, der omhandler de nationalt fastsatte miljøkvalitetskrav. Miljøstyrelsen vurderer derfor klapningens påvirkning på disse konkrete parametre.

Ålegræs/Rodfæstede planter

Ålegræs kan teoretisk set påvirkes af sedimentfaner på to måder: Dels ved direkte tildækning af bladene, hvis sedimentet aflejres på planterne, dels ved at vandet bliver uklart i sedimentfanerne, så lyset ikke når ned til planterne.

Der forventes ikke at være ålegræs i optagningsområdet i havnen, idet ålegræs typisk ikke vil findes i havearealer, hvor der løbende oprensnes. Derudover bemærker Miljøstyrelsen, at havelodsen for Hvide Sande Havn angiver, at vanddybderne ved kajområderne på fjordsiden af havnen er mellem 2,5-3,5 m dybe. Hertil bemærker Miljøstyrelsen, at der ved NOVANA overvågningen er lavet en registrering af ålegræs på 2,7 m i fjorden, men at den gennemsnitlige dybde for registrering af ålegræs i fjorden er 1,63 m. Miljøstyrelsen vurderer derfor ikke, at havneområdet er et væsentligt område for ålegræs.

Samtidig vurderer Miljøstyrelsen også, at sediment, der suspenderes i forbindelse med optagningen i havnen, i høj grad vil sedimentere i optagningsområdet og i nogen grad tilbageholdes af havnens dækkende værker. Oprensningen i sejlrenden kan medføre nogen sedimentspredning, men dette vurderes at være en meget kortvarig påvirkning, som ikke vil medføre en væsentlig tildækning af ålegræs.

Parameteren ålegræs forekommer ikke ved den jyske vestkyst, og den er derfor ikke relevant i forhold til vandområderne ved klapplassen. Bølgeeksponeringen langs den jyske vestkyst gør, at sedimentet ikke er stabilt nok til at ålegræs kan få rod fæste.

Ålegræs påvirkes derfor ikke ved optagning og klapning i henhold til denne tilladelse.

Fytoplankton

Ved frigivelse af næringssalte fra klapmaterialer og ved nedbrydning af organisk materiale herfra, kan der ske en hurtig opblomstring af planktonalger og dermed af vandets klorofylindhold i perioder, hvor planktonnets vækst ellers er begrænset af mangel på næringsstoffer i vandet. Derfor skal det overvejes, om klapning af store mængder bør undgås i planternes vækstsæson.

Miljøstyrelsen overvåger hvert år de danske havområder for iltsvind. Der er aldrig målt iltsvind i Vesterhavet, dette skyldes bl.a. at der ikke er lagdeling af vandsøjlen. Miljøstyrelsen forventer derfor ikke, at der vil ske en væsentlig påvirkning af iltindholdet ind i vandområde 133 som følge af klapningerne i vandområde Vesterhav 12 sm. Dette skyldes, at der er tale om små

klapmængder, og dermed en meget kortvarig påvirkning, der anses for ubetydelig i forhold til de vandmængder, som klapmaterialet blandes op med.

Der forventes ikke en mærkbar påvirkning af klorofylindholdet eller af vandets iltindhold som følge af optagningen i vandområde nr. 132, da der er tale om en kortvarig påvirkning mens aktiviteterne står på, men som efterfølgende ikke forventes at kunne medføre en påvirkning på klorofyl i området

Indholdet af organisk materiale giver derfor ikke grund til at stille vilkår til optagnings- eller klapmetode, eller til begrænsning af klaptidspunkt i løbet af året.

Bentiske invertebrater

De bunddyr, der befinder sig på optagningsstedet, bliver fjernet i forbindelse med optagningen. Arealmæssigt vil denne påvirkning dog udgøre en ubetydelig del af vandområdet. Der vil hurtigt kunne ske en genindvandring af dyr til området. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at optagningen ikke vil være til hinder for fastholdelse af den gode økologiske tilstand for bundfauna i fjorden.

På klappladsen vil fauna, der befinder sig der, hvor sedimentet lander, blive tildækket og i høj grad forventes disse individer at dø. Dette vurderes dog ikke at påvirke arter på bestandsniveau, da klappladsen er et begrænset areal. Derudover er klappladsen en eksisterende klapplads, som længe og også på nuværende tidspunkt bliver anvendt til klapning. Området vurderes derfor allerede at kunne være under indflydelse af den tidligere forstyrrelse. Miljøstyrelsen vurderer ikke, at der vil ske en væsentlig påvirkning på den lokale påvirkning på bentiske invertebrater fra klappladsen og ind i det nærliggende vandområde 133.

Nationalt specifikke stoffer

Den økologiske tilstand i et vandområde vurderes også på baggrund af de miljøfarlige stoffer, hvor der er sat nationale miljøkvalitetskrav. Den økologiske tilstand for de miljøfarlige stoffer er i tilstandsbeskrivelsen for 2021 angivet som "god økologisk potentiale" i vandområde 132 Ringkøbing Fjord. Det samme gør sig gældende for vandområde 133 Vesterhav Nord.

For de nationalt specifikke stoffer, som også indgår i målinger i forbindelse med sager om tilladelse til klapning, er der endnu ikke fastsat sedimentkvalitetskrav. Derfor vurderer Miljøstyrelsen, at påvirkninger fra miljøfarlige stoffer i regi af vandplanerne bedst varetages ved vurderinger af de eksisterende sedimentkvalitetskrav for de EU-prioriterede stoffer, som behandles i afsnit 3.5.2 om kemisk tilstand i vandområdet.

Samlet vurdering i forhold til økologisk tilstand

Det vurderes, at optagningen og klapningen ikke vil medføre en forringelse af vandområdets økologiske tilstand eller ændre på vandområdets mulighed for at opfylde god økologisk tilstand.

3.5.2 Kemisk tilstand

Den kemiske tilstand vurderes for stoffer optaget på EU's liste over prioriterede stoffer. Den kemiske tilstand er i 2021 angivet som "ikke god" i såvel vandområdet ved optagningsområdet (132) som omkring klapplassen (218, Vesterhavet, 12 sm) og i det mellemliggende vanområde (133).

Miljøstyrelsen vurderer, at miljøkvalitetskravene i sedimentet (SKK) er de mest relevante miljøkvalitetskrav i forhold til vurdering af den kemiske tilstand og påvirkningen på denne ved klapping. For de stoffer, der analyseres for i klapsager, og som også er en del af de EU-prioriterede stoffer og derfor skal vurderes under områdets kemiske tilstand, er der fastsat sedimentkvalitetskrav i sediment for cadmium, bly og antracen.

For at opnå god kemisk tilstand må baggrundsniveauet for bly derfor ikke overskride miljøkvalitetskravet på 163 mg/kg TS. For cadmium må baggrundsniveauet ikke overstige 3,8 mg/kg TS. Her til kommer bidraget fra klappmaterialet. Idet klappmaterialets indhold af bly og cadmium (tabel 1) ikke overskrider de fastsatte miljøkvalitetskrav for god kemisk tilstand i vandområderne, vurderer Miljøstyrelsen, at klappingen ikke vil forringe den kemiske tilstand og dermed ikke have betydning for at opnå en god kemisk tilstand i de pågældende vandområder omkring Hvide Sande Havn.

Sedimentkvalitetskravet for antracen er 0,0048 mg/kg, men der er ingen NOVANA-målinger af antracen i sediment i vandområdet. Den gennemsnitlige koncentration af antracen i oprensningsmaterialet i Hvide Sande Havn er målt til 0,038 mg/kg. Dette tal indgår i tabel 1 under summen af PAH'er. Idet påvirkningen skal vurderes på vandområdeniveau, vurderer Miljøstyrelsen ikke, at den mængde antracen, der klappes fra Hvide Sande Havn, vil være en betydende merbelastning for vandområdet

Samlet vurdering i forhold til kemisk tilstand

Det vurderes, at en eventuel påvirkning omkring optagningsstedet og klapplassen vil udgøre en ubetydelig påvirkning af vandområderne, hvorved aktiviteten ikke vil medføre en forringelse af overfladevandområdernes tilstand og ikke vil være til hinder for opfyldelsen af målet om god tilstand.

3.6 Vurdering i forhold til Havstrategidirektivet

Miljøstyrelsen skal jf. havstrategilovens⁷ § 18 sikre, at klappingen ikke medfører påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes efter lovens §§ 12 og 13. Forpligtelsen til ikke at meddele tilladelse i strid med miljømål og indsatser indtræder i takt med, at de enkelte dele af havstrategierne fastlægges endeligt.

Det danske havterritorium er opdelt i to havområder, henholdsvis Nordsøen, herunder Kattegat, og Østersøen. Havmiljølovens målsætninger implementeres gennem udarbejdelse af havstrategier for hver af havområderne, jf. havstrategilovens § 4, stk. 1. I første del af Danmarks Havstrategi II⁸ fastlægges en definition på "god miljøtilstand", den aktuelle miljøtilstand i de danske

⁷ Lovbekendtgørelse 25/11/2019 nr. 1161 om havstrategi.

⁸ Danmarks Havstrategi II, første del - god miljøtilstand, basisanalyse og miljømål.

havområder (basisanalyse) samt 68 konkrete miljømål til sikring af opnåelse af en god miljøtilstand.

I Danmarks Havstrategi II defineres, hvad der forstås ved god miljøtilstand for 11 såkaldte deskriptorer. Deskriptorerne udgør forskellige kategorier af forhold, der beskriver miljø- og naturtilstanden samt påvirkningen fra menneskelige aktiviteter. Identificeringen af de 11 deskriptorer og beskrivelserne af god miljøtilstand er fastlagt i overensstemmelse med havstrategilovens bilag 2. Deskriptorerne omfatter 1) Biodiversitet, 2) Ikke hjemmehørende arter, 3) Erhvervsmæssigt udnyttede fisk, 4) Havets fødenet, 5) Eutrofiering, 6) Havbunden, 7) Hydrografiske ændringer, 8) Forurenende stoffer, 9) Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, 10) Marint affald og 11) Undervandsstøj.

For hver deskriptor fastlægger havstrategien en række miljømål med tilhørende indikatorer. En indikator er et parameter, som anvendes til at vurdere om miljømålet er opfyldt. Miljømålene er bindende, og skal derfor iagttages i forbindelse med meddelelse af tilladelse til klapning, dog således, at hvis de miljømæssige aspekter er omfattet af miljømål fastsat i henhold til en vandplan eller Natura 2000-plan, erstatter et sådant miljømål de målsætninger, som er fastsat efter havstrategien, jf. havstrategiloven § 2, stk. 2.⁹

Nogle af deskriptorerne angår miljømål, som ikke påvirkes af klapning. I den konkrete sag gælder dette de deskriptorer som er angivet i tabel 3.

Tabel 3. Deskriptorer som ikke påvirkes af klapning.

Deskriptor	Miljømål	Påvirkes ikke af klapning fordi
1 Biodiversitet	Formålet med deskriptor 1 er at sikre, at biodiversiteten opretholdes. Da der endnu ikke fastlagt tærskelværdier for god miljøtilstand for pelagiske habitater og fisk, der ikke udnyttes erhvervsmæssigt, indgår disse forhold derfor ikke i vurderingen.	Dyr og planter påvirkes ikke på bestandsniveau af klapning. Se vurderinger i afsnittet om naturtyper under vurderingen af Natura 2000- områder, samt af kvalitetselementerne i vandplanerne.
2 Ikke hjemmehørende arter	Havstrategiens miljømål for ikkehjemmehørende arter fokuserer på at begrænse tilkomst af nye ikkehjemmehørende arter og at begrænse de negative effekter af invasive arter.	Da klapning ikke indebærer introduktion af ikke-hjemmehørende arter, vurderes miljømålet ikke at blive påvirket af klapning af havsediment, der stammer fra lokalrådet.
4 Havets fødenet	Havstrategiens miljømål for havets fødenet omhandler sikring af fornøden viden for fremadrettet at kunne fastsætte tærskelværdier for fødenettets tilstand. Samspillet mellem de forskellige arter i et fødenet er komplekst og i konstant variation, og det er med det	Miljømål for denne deskriptor påvirkes ikke af det ansøgte, idet klapning ikke påvirker dyr og planter på bestandsniveau. Se afsnittet om kvalitetselementerne i vurdering af vandområdeplaner og afsnittet om naturtyper under Natura 2000- vurderingen.

⁹ Jf. Danmarks Havstrategi II, første del, side 24-25.

	nuværende vidensgrundlag vanskeligt at identificere mål, der skal sikre opnåelsen af god miljøtilstand.	
7 Hydrografiske ændringer	Havstrategiens miljømål for hydrografiske ændringer angiver, at konkrete projekter alene skal have lokale virkninger og i øvrigt udformes under hensyn til miljøet.	Beskrives i afsnit 3.7 om kumulerede effekter. Den beskudne dybdeforringelse af havbunden på selve klapplassen vurderes ikke at ændre områdets hydrografi.
10 Marint affald	Havstrategiens miljømål for marint affald handler bl.a. om, at mængden af marint affald skal reduceres væsentligt, og at tab af fiskeredskaber skal forebygges.	Eventuelt affald skal frasorteres inden havbundsmaterialet klappes og vurderes derfor ikke at bidrage til øget tilførsel af marint affald i havmiljøet. Dette fremgår af vilkår E.
11 Undervandsstøj	Havstrategiens miljømål for undervandsstøj handler bl.a. om, at skadelige virkninger af impulsstøj for dyr skal undgås. For lavfrekvent støj er der mål om fastsættelse af tærskelværdier og opbygning af viden.	Emnet behandles under afsnittet om bilag IV-arter. Det vurderes ikke, at undervandsstøj fra klappingen vil påvirke marine arter.

De relevante deskriptorer for denne afgørelse er angivet i tabel 4. I denne klaptilladelse er påvirkningen af miljømålene i havstrategien for disse deskriptorer vurderet således:

Tabel 4. Deskriptorer, som kan påvirkes af klapping.

Deskriptor	Miljømål	Vurdering
3 Erhvervsmæssig fiskeri.	Havstrategiens miljømål for erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande er fastsat med reference til den fælles fiskeripolitik, som fastslår, at fangstniveauer og fiskebestandes reproduktion skal være bæredygtig.	Hensyn til fiskeriforhold varetages i klaptilladelser gennem en vurdering af påvirkningen af fiskeriinteresserne i lokalområdet. Dette sker gennem høring af Fiskeristyrelsen. I den aktuelle sag har Miljøstyrelsen ikke modtaget bemærkninger fra Fiskeristyrelsen og vurderer derfor ikke, at den pågældende klapping er af væsentlig interesse for fiskeriet.
5 Eutrofiering	Havstrategiens miljømål for eutrofiering er bl.a., at dansk andel af tilførsler af kvælstof og fosfor for Østersøen skal følge de maksimalt acceptable tilførsler, som er blevet fastsat i HELCOM (de såkaldte HELCOM-lofter). Dette sikrer, at der på sigt kan opnås god miljøtilstand for eutrofiering. For Nordsøen er der endnu ikke fastsat tærskelværdier for næringsstoffer.	Eutrofieringseffekter af klappingen behandles i vurderingen af påvirkninger i henhold til vandområdeplaner under afsnittet om kvalitetselementet klorofyl. Her har Miljøstyrelsen vurderet, at klappingen i Vesterhavet ikke vil have en effekt på iltforholdene i området.

6 Havbundens integritet	Havstrategiens miljømål for havbundens integritet omhandler bl.a. beskyttelse af Øresund og supplerende beskyttede områder samt opbygning af viden og bidrag til fastsættelse af tærskelværdier for tab og forstyrrelse.	Klapning anses som værende en fysisk forstyrrelse. Ved aktiviteter, der medfører en forstyrrelse af havbunden, kan ændringen genoprettes, hvis aktiviteten ophører. Dette er tilfældet ved klapning, hvor de arter, som lever på klappladsen vil genindvandre efter klapningen er ophørt. I Nordsøen udgør klapaktiviteterne kun 0,1 % af den samlede forstyrrelse ¹⁰ , og påvirkningen af havbunden ved klapning er derfor begrænset. Den forstyrrelse af havbunden, som den ansøgte klapning medfører, vil være afgrænset til klappladsen og oprensningsområderne ved havnen. Da forstyrrelsen derfor er meget lokal og midlertidig vurderes den ikke at være af betydning for målet om god miljøtilstand opnås.
8 Forurenende stoffer	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer skal bl.a. sikre, at de grænseværdier, der er fastsat, overholdes.	Kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnittet om vandområdeplaner, afsnit 3.5.2 <i>Kemisk tilstand</i> , hvor Miljøstyrelsen vurderer, at klapningen ikke vil ændre på vandområdernes kemiske tilstand.
9 Forurenende stoffer i fisk og skaldyr	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum handler bl.a. om, at udledningen af forurenende stoffer ikke må lede til overskridelser af gældende grænseværdier.	Områdets kemiske tilstand indikerer ikke, at fisk og skaldyr vil blive påvirket af miljøfarlige stoffer fra klapmaterialet. Kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnit 3.5.2 <i>Kemisk tilstand</i> , hvor Miljøstyrelsen vurderer, at klapningen ikke vil ændre på vandområdernes kemiske tilstand

Samlet vurdering i forhold til havstrategi

Miljøstyrelsen vurderer, at klapningen ikke vil medføre påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af havstrategiens miljømål.

3.7 Vurdering af klappladsen og kumulerede effekter

Klapplads K_134_01 benyttes også til klapning af oprensings- og uddybningsmaterialer fra andre tilladelser til Hvide Sande Havn:

¹⁰Miljø og Fødevareministeriet, Danmarks Havstrategi II Første del, 2019, https://mfvm.dk/fileadmin/user_upload/MFVM/Natur/Havstrategi/HSII_foerste_del_-_endelig_udgave.pdf

Tabel 1 Eksisterende tilladelser på klapplads K_134_01

<i>Tilladelsesindehaver</i>	<i>Udløbsdato</i>	<i>Tilladt mængde</i>
Hvide Sande Havn	24-10-2022	45.0000
Hvide Sande Havn	31-12-2022	10.500
Hvide Sande Havn	02-08-2023	3.000
Hvide Sande Havn	04-09-2024	70.000
Hvide Sande Havn	04-01-2027	15.000

Klappladsen dækker et areal på 0,15 km². Klapplads K_134_01 blev pejlet i januar 2021. Miljøstyrelsen har på baggrund af denne pejling udregnet, at klappladsen har en restkapacitet på ca. 450.000 m³, når mindstedybden i vilkår D skal overholdes. Hvis de allerede gældende tilladelser trækkes fra denne mængde, der potentielt er plads til, kan der stadig klappes ca. 200.000 m³ på klappladsen. Da der i denne afgørelse gives tilladelse til at klappe 22.000 m³, er der altså plads på klappladsen til denne tilladelse.

Alt havbundsmateriale fra Hvide Sande Havn, der klappes på klappladsen på de forskellige tilladelser, vurderes at have forureningsniveauer under øvre aktionsniveau. Der vil derved ikke kumulativt opbygges niveauer af miljøfarlige stoffer på klappladsen, som overskrider øvre aktionsniveau.

Miljøstyrelsen vurderer desuden, at det kan være miljømæssigt fornuftigt at anvende det samme areal til flere tilladelser til klapping, da den arealmæssige påvirkning herved mindskes i forhold til, hvis der inddrages nye arealer.

Miljøstyrelsen overvåger hvert år de danske havområder for iltsvind. Der er aldrig målt iltsvind i Vesterhavet. Dette skyldes bl.a., at der ikke er lagdeling af vandsøjlen. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at der ikke vil ske kumulerede effekter på iltsvind i området, som følge af flere tilladelser til klapping på pladsen.

Nærmeste klapplads er beliggende ca. 4 km i fugleflugt fra K_134_01. Denne klapplads ligger inde i Ringkøbing Fjord. Da klapplads K_134_01 ligger i Vesterhavet og dermed ikke er i direkte forbindelse med klappladsen i Ringkøbing Fjord, forventer Miljøstyrelsen ikke en kumulativ påvirkning fra klappingen.

Nærmeste bypass område ligger ca. 1,7 km fra klapplads K_134_01. Ved bypass genplaceres der kun havbundsmateriale med forurening svarende til baggrundskoncentrationen i området. Bypassområdet ligger øst for klappladsen. Strømretningen langs kysten og ved klappladsen er primært nordnordvest gående og sydsydvest gående¹¹, bypass og klapmaterialet vil altså primært følge denne strømretning. Miljøstyrelsen vurderer, ud fra strømretningen i området, at der ikke vil ske væsentligt kumulerede effekter som følge af sedimentspredning ved samtidig klapping og bypass.

¹¹ DHI, Metocean Data Portal, via: <https://www.metocean-on-demand.com/#/main>

Det nærmest beliggende råstofindvindingsområde er beliggende i en afstand på ca. 11 km fra klapplassen. Dette indvindingsområde anvendes af Kystdirektoratet til indvinding af sand til brug for kystbeskyttelse langs den jyske vestkyst. Grundet den store afstand mellem områderne, og aktiviteternes primære lokale påvirkning, vurderer Miljøstyrelsen, at der ikke vil være en væsentlig kumulativ påvirkning af aktiviteterne, hverken af sedimentfaner, støj eller øvrig forstyrrelse eller øvrig påvirkning af havbunden.

Vattenfall fik tilbage i 2016 etableringstilladelse til vindmølleparken Vesterhav Syd som ligger ca. 4,8 km nordnordvest for klapplassen. Grundet den store afstand vurderer Miljøstyrelsen ikke, at der vil opstå nogle væsentlige påvirkninger fra sedimentspredning eller forstyrrelse som følge af klappning og anlæg af havvindmølleparken.

3.8 Vurdering i forhold til Natura 2000-områder

En klaptilladelse er omfattet af kravet om vurdering af påvirkning af Natura 2000-områder efter § 6 i bekendtgørelse nr. 1595 af 06/12/2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder, samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen)¹².

Optagningsområdet er beliggende omkring 600 m fra Natura 2000-område nr. 69 Ringkøbingfjord og Nymindestrømmen. Klapplassen er beliggende 3,3 km i fugleflugt fra Natura 2000-område nr. 69. Dog er der ikke en direkte forbindelse mellem vandområdet, hvor klapplassen er beliggende og Ringkøbing Fjord, da der her er en sluse og områdets lange tanger, som skærmer Fjorden fra Vesterhavet. Natura 2000-området dækker en stor del af Ringkøbing Fjord (figur 2), og består af Habitatområde nr. 62 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 43.

Nærmeste øvrige marine Natura 2000-område er beliggende i en afstand til klapplassen på ca. 30 km. Grundet afstanden mellem områderne, vurderer Miljøstyrelsen, at en eventuel påvirkning på dette og andre Natura 2000-områder er ubetydelig eller ikke eksisterende, og de inddrages derfor ikke yderligere i nærværende vurdering.

Vurderingen af påvirkningen på Natura 2000-område nr. 69, herunder habitatområde 62 og Fuglebeskyttelsesområde 43 er foretaget på baggrund af følgende oplysninger om området:

- Natura 2000 plan 2016-2021 for området¹³.
- Natura 2000 Basisanalyse 2022-2027 for området¹⁴
- MiljøGIS for Natura 2000-områder, herunder kortlægning af marine habitattyper, fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder.

Habitatområde nr. 62

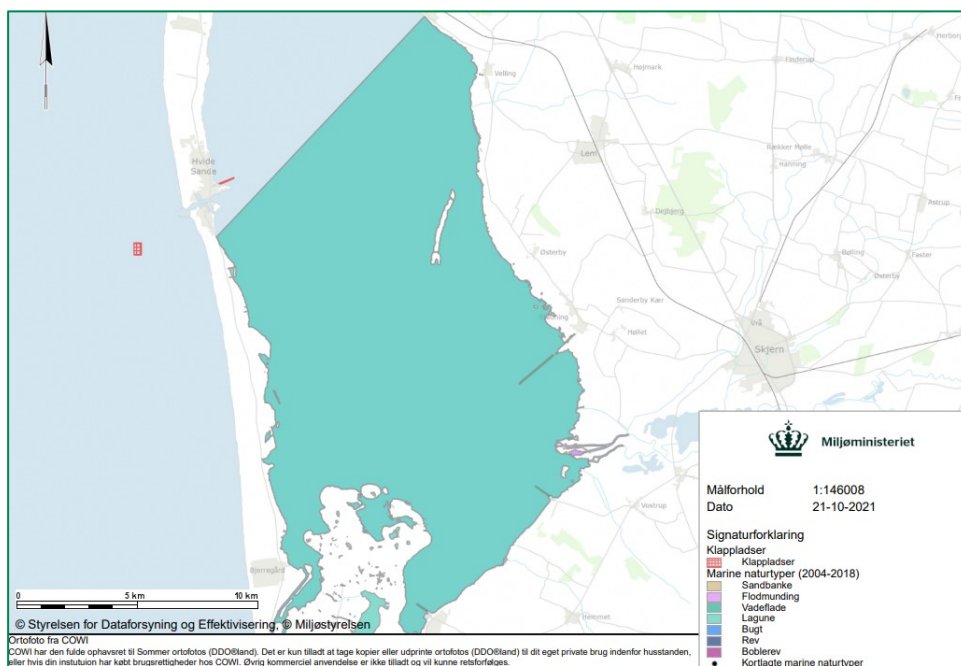
Den relevante naturtype på udpegningsgrundlaget for habitatområde 62 er den marine naturtype lagune. Habitatområde nr. 62 rummer ca. 63 % af den marine

¹² [Habitatbekendtgørelsen \(retsinformation.dk\)](https://retsinformation.dk/retsinfo/1595)

¹³ [69_n2000plan_2016-21.pdf \(mst.dk\)](https://mst.dk/69_n2000plan_2016-21.pdf)

¹⁴ [Rapport \(mst.dk\)](https://mst.dk/Rapport)

naturtype kystlagune (figur 2) og strandsøer inden for Natura 2000-områderne i den marine atlantiske region. Fjorden er en stor lavvandet brakvandsfjord omgivet af bl.a. store strandengsarealer, især ved Værnengene og Tipperne, der danner en halvø ud i den sydlige ende af fjorden. Her er landskabet fladt med talrige småsøer og enge, der er gennemskåret af loer og enkelte grøfter.

Figur 1 Klapplads K_134_01 placering i Vesterhavet i forhold til Natura 2000-område nr. 69, og dennes kortlagte marine habitatnaturtyper. Klappladsen er den mindre røde firkant beliggende i Vesterhavet ud for Hvide Sande.

Da habitatområdets marine naturtyper udelukkende befinder sig i Ringkøbing Fjord og dermed ikke i direkte kontakt med Vesterhavet, hvor klappladsen ligger placeret, vurderer Miljøstyrelsen, at habitatområdets arter og naturtyper ikke vil blive væsentligt påvirkede af de lokale forstyrrelser, som en klappning i Vesterhavet i henhold til denne tilladelse vil kunne medføre.

Optagningsområdet er dog nært beliggende til Natura 2000-området (600 m). Miljøstyrelsen vurderer, at der ved optagning i havneområdet ved Hvide Sande vil opstå en opslæmning af sediment i vandet. Styrelsens vurdering på de relevante habitattyper og habitatarter findes i tabel 6.

Ved vurderingen inddrages der kun de marine habitattyper, idet der ikke vil forekomme en påvirkning på land. Områdets to marine habitattyper er lagune og flodmunding. Idet flodmunding er beliggende over 16 km fra oprensingsområdet vurderer Miljøstyrelsen, at påvirkning på denne habitattype kan afvises grundet afstanden. Derfor indgår kun lagune i vurderingen i tabel 6.

Derimod er alle habitatarter inkluderet i tabel 6

Tabel 6: Udpegningsgrundlag og vurderinger af påvirkningen på de enkelte habitatarter og relevante naturtyper i H62

Udpegningsgrundlag	Miljøstyrelsens vurdering
Lagune (1150) Naturtypen rummer kystlagunen Ringkøbing Fjord, som er en brakvandsfjord, samt flere strandsøer. Ringkøbing Fjord er én stor, lavvandet kystlagune, som er delvist afskåret fra havet af de terrestriske naturtyper strandenge, klithede og grå/grøn-klit. I fjorden vokser ålegræs ned på 1,5-2 meters dybde med en gennemsnitlig dækningsgrad på omkring 40 % i 2019. Bundfaunaen er blandt andet repræsenteret af en række af havbørsteorme, krebsdyr, bløddyr, nælledyr og mosdyr. Heriblandt er sandmusling, dyndsnegl, tanglus og almindelig tangloppe registreret. Ringkøbing Fjord har forbindelse til havet igennem slusen ved Hvide Sande, hvorfra fjordens vandstand og saltindhold kan reguleres. Om vinteren er saltholdigheden i fjorden lav grundet ferskvandstilførslen fra Skjern Å.	Oprensningsstedet er placeret ca. 600 meter fra habitatområdet. Størstedelen af det sediment, der suspenderes i forbindelse med optagningen i havnen, vil i høj grad sedimentere i optagningsområdet og i nogen grad tilbageholdes af havnens dækkende værker. Oprensningen i sejlrunden kan medføre nogen sedimentspredning, men dette vurderes at være en meget kortvarig påvirkning, som ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af habitattypen. Sejlruen til klappladsen går ikke igennem habitattypen, men igennem havnen og Kammerslusen, og videre ud i kanalen.
Vandranke (1831) Vandranke er i 2014 registreret på tre lokaliteter i området, hvor Skjern Å løber ud i Ringkøbing Fjord. Arten er endvidere ret almindelig forekommende opstrøms i Skjern Å.	Vandranke er registreret i området omkring munden i Skjern å. Dette område er beliggende ca. 18 km fra oprensningsområdet i havnen. Grundet den store afstand vurderer Miljøstyrelsen, at der ikke vil være en påvirkning på vandranke som følge af oprensningen i Hvide Sande Havn.
Flodlampret (1099) Flodlampret er en vandrefisk, der yngler i vandløb og vokser op i havet. Efter 1-2 år i havet, hvor flodlampretten lever parasitisk på andre fisk, vandrer de voksne lampretter op i vandløbene for at gyde. Som for alle andre fisk, der opvokser i havet, og som gyder i vandløb, er det vigtigt, at arternes frie vandring sikres. Der er ikke foretaget overvågning af flodlampret i området, og det er derfor ikke muligt, at give en nærmere beskrivelse af artens forekomst i området.	Miljøstyrelsen vurderer, at oprensningen ikke vil påvirke adgangen til vandløbene der udmunder i Ringkøbing Fjord, idet der er en hvis afstand mellem mundingerne og oprensningsområdet. Idet der ikke er foretaget overvågning af arten er det imidlertid usikkert om den benytter området.
Havlampret (1095) Havlampretten opvokser i havet som parasit på andre fisk, og vandrer i sommerperioden ind i større vandløb for at gyde. Som for alle andre fisk, der opvokser i havet, og som gyder i vandløb, er det vigtigt, at arternes frie vandring sikres. Havlampretten er forholdsvis sjælden i Danmark, og man ved på nuværende tidspunkt ikke ret meget om artens reelle udbredelse i de danske vandløb. Der er ikke foretaget overvågning af flodlampret i området, og det er derfor ikke muligt at give en nærmere beskrivelse af	Miljøstyrelsen vurderer, at oprensningen ikke vil påvirke adgangen til vandløbene der udmunder i Ringkøbing Fjord, idet der er en hvis afstand mellem mundingerne og oprensningsområdet. Idet der ikke er foretaget overvågning af arten er det imidlertid usikkert om den benytter området.

artens forekomst i området på nuværende tidspunkt.	
Laks (1106) Laksen har en begrænset udbredelse i Danmark og er tilknyttet de store vestjyske vandløb Skjern Å, Storå, Varde Å, Kongeå, Sneum Å og Ribe Å. En af forudsætningerne for at opnå selvreproducerende laksebestande i de store jyske vandløb er, at der skabes fripassage til og fra gydepladserne, således det sikres, at de voksne fisk kan gyde og laksesmoltens vandring til havet kan foregå uhindret. På laksens vandring fra opvækstområderne i havet til gydepladserne i hovedløbet af Skjern Å, og de store tilløb: Omme Å, Vorgod Å og Karstoft Å, svømmer den igennem Ringkøbing Fjord. Fjorden er derfor at opfatte som en del af artens vandringsrute fra havet til gydepladserne i de store vandløb, hvor Skjern Å laksen passerer talrigt gennem området under artens gydetræk.	Oprensningen foregår i et havneområde og ikke i umiddelbar nærhed af vandløbene, ej vil det heller lægge en merpåvirkning på en allerede trafikeret Hvide Sande Kanal, som er laksens rute ind og ud af fjorden. Oprensningsstedet og kanalen er afgrænset fra hinanden af Kammerslusen, og oprensningen foregår i en havn, hvor der i forvejen er aktivitet. Sejlrueten fra opretningsstedet til klappladsen går igennem en i forvejen trafikeret sejlrende. Sejladsaktivitet i området forekommer derfor i væsentlig grad i forvejen, og derfor vurderes sejladsaktiviteten fra opretningsstedet til klappladsen ikke at forstyrrer laksens vandring væsentligt. Oprensningen i sejlrenden kan medføre nogen sedimentspredning, men dette vurderes at være en meget kortvarig påvirkning, som ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af laksen.
Stavsild (1103) Stavsilden er en vandrefisk, der yngler i ferskvand og vokser op i havet. Der er ikke sikkert kendskab til, at arten nogensinde har ynglet i de danske vandløb. Herhjemme træffes den som en gæst fra landene syd for Danmark, hvor den gyder i de store mellemeuropæiske vandløb. Efter gydning vandrer den mod nord og træffes bl.a. langs de danske kyster. I Danmark er arten truffet i størst antal langs vestkysten, hvor arten sammen med andre fiskearter samler sig omkring havneanlæg, f.eks. ved sluserne i Hvide Sande og Thorsminde. Der er ikke foretaget overvågning af stavsild i området. Det er derfor ikke muligt at give en nærmere beskrivelse af artens forekomst i området på nuværende tidspunkt.	Idét at arten samler sig omkring havneanlæg og sluser vurderer Miljøstyrelsen, at arten ikke umiddelbart vil påvirkes af den sejladsmæssige aktivitet, som oprensningen kræver. De fysiske forstyrrelser, som opretningsarbejdet medfører, kan kortvarigt skabe en forstyrrelse i området i form af sedimentspredning og støj. Oprensningen foregår ved havnearealerne, som allerede er områder med menneskelig aktivitet og forstyrrelse både på land og i vandet. Miljøstyrelsen bemærker derfor, at oprensningen vil finde sted på de samme arealer, hvor der i forvejen kan være forstyrrelse fra menneskelige aktiviteter. Miljøstyrelsen vurderer dog ikke, at forstyrrelsen i forbindelse med oprensningen vil være væsentlig eller forhindre stavsilden i at anvende nærliggende arealer i habitatområdet. Stavsilden vurderes at kunne vende tilbage til området når aktiviteten er færdig
Odder (1355) Odderen lever i tilknytning til vandområder, og findes i såvel stillestående som i rindende vand. Arten kan findes i både saltvand og ferskvand, og foretrækker især uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulesteder i form af tæt vegetation. Arten har en forekomst spredt rundt i hele området langs kanten af Ringkøbing Fjord. På baggrund heraf samt områdets karakter med fjorde, vandløb og søer med uforstyrrede skjulesteder, vurderes der at være en stabil forekomst af odder i området. Spor og ekskrementer fra odderen er fundet	Odderen er en bilag IV-art. Den er registeret spredt omkring Ringkøbing Fjord men ikke i umiddelbar nærhed af Hvide Sande Havn. Det betyder dog ikke, at arten ikke kan forekomme i området, men Miljøstyrelsen vurderer at odderen ikke forventes at anvende havneområdet eller sejlrenden hvor den konkrete opretningsaktivitet foregår, som dens primære habitat. De fysiske forstyrrelser, som opretningsarbejdet medfører, kan kortvarigt skabe en forstyrrelse i området i form af sedimentspredning og støj. Oprensningen foregår i havnearealerne, som allerede er områder med menneskelig aktivitet og forstyrrelse både på land og i vandet. Miljøstyrelsen bemærker derfor, at

på bredden syd for optagningsstedet, samt på den østlige bred i Ringkøbing Fjord.	oprensningen vil finde sted på de samme arealer, hvor der i forvejen kan være forstyrrelse fra menneskelige aktiviteter. Miljøstyrelsen vurderer dog ikke, at forstyrrelsen i forbindelse med oprensningen vil være væsentlig eller forhindre odderen i at anvende nærliggende arealer i habitatområdet. Odderen vurderes at kunne vende tilbage til området når aktiviteten er færdig.
---	---

Delkonklusion

Klappladsen er beliggende 3 km i fugleflugt fra habitatområde H69, og det vurderes derfor at det ikke vil blive påvirket af klapningen. Desuden er klappladsen og habitatområde H69 afgrænset fra hinanden og dermed ikke i direkte forbindelse. Optagningen af havbundssediment vil heller ikke påvirke habitatområdets arter i en sådan grad at det vil forringe deres levevilkår og fødegrundlag.

Fuglebeskyttelsesområde nr. 43

Størstedelen af Natura 2000-område 69 er også udlagt som fuglebeskyttelsesområde nr. 43. I området raster tusindvis af vandfugle herunder periodisk mere end 3000 knopsvaner og store antal af hvinand, mørkbuget knortegås, blishøne, hvidklire og lille kobbersneppe. Hvert vinterhalvår ses også rastende rovfugle som havørn og vandrefalk.

Bestanden af fugle kan påvirkes af oprensnings- og klapaktiviteter, hvis arbejdet bevirker, at en væsentlig del af deres fødegrundlag reduceres. Desuden kan ynglefugle forstyrres af støj fra klapningsaktiviteter, der foretages tæt på deres ynglepladser. Både trækfugle og ynglefugle kan blive forstyrrede i perioder, hvor de raster på vandet. Dette gør sig særligt gældende i perioder, hvor de er i fjerfældning, og derfor har svært ved at lette fra vandet.

Som det fremgår af afsnittet om vandområdets økologiske og kemiske tilstand, vurderer Miljøstyrelsen, at optagning og klapning ikke vil medføre væsentlige reduktioner i områdets bundvegetation, bunddyr eller fisk. Fuglenes fødegrundlag vurderes derfor ikke at blive reduceret på grund af optagning eller klapning. Denne nærmere vurdering af påvirkningen på fuglene på udpegningsgrundlaget er derfor foretaget på baggrund af den mulige fysiske forstyrrelse, arbejdet kan medføre for fuglene.

Der er 36 arter af fugle på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 43 (tabel 7).

Tabel 7 Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde nr. 43

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 43	
Fugle:	Skarv (T)
	Rørdrum (Y)
	Skestork (Y)
	Knopsvane (T)
	Pibesvane (T)
	Sangsvane (T)
	Kortnæbbet gås (T)
	Bramgås (T)
	Mørkbuget knortegås (T)
	Gravand (T)
	Knarand (T)
	Spidsand (T)
	Skeand (T)
	Pibeand (T)
	Krikand (T)
	Hvinand (T)
	Stor skallesluger (T)
	Havørn (T)
	Rørhøg (Y)
	Blå kærhøg (T)
	Vandrefalk (T)
	Plettet rørvgtel (Y)
	Blishøne (T)
	Klyde (TY)
	Pomeransfugl (T)
	Almindelig ryle (Y)
	Brushane (Y)
	Hvidklire (T)
	Stor kobbersneppe (Y)
	Lille Kobbersneppe (T)
	Splitterne (Y)
	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)
	Blåhals (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)

På udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F43 indgår 12 arter som ynglende og 23 arter af trækfugle. Sikring af gunstig bevaringsstatus indebærer, at arterne på lang sigt kan opretholde levedygtige bestande, og at der ikke må ske en forringelse eller reduktion af deres levesteder.

Der vurderes i basisanalysen at være gode forudsætninger for forekomster af rastende og fouragerende trækfugle som skarv, knopsvane, pibesvane, sangsvane, kortnæbbet gås, bramgås, mørkbuget knortegås, gravand, krikand, skeand, spidsand, pibeand, knarand, stor skallesluger, hvinand, blishøne, klyde, lille kobbersneppe, hvidklire, pomeransfugl, hjejle, vandrefalk, blå kærhøg og havørn.

Af ynglefugle er der registreret skestork, rørhøg, almindelig ryle, fjordterne, rørdrum, plettet rørvgtel, klyde, brushane, stor kobbersneppe, splitterne, havterne og rødrygget tornskade.

I tabel 8 ses vurdering af påvirkninger på de relevante grupper af fugle

Tabel 8 Vurdering af påvirkninger for fugle i fuglebeskyttelsesområde nr. 43

Gruppering ¹⁵	Art	Beskrivelse	Vurdering
Yngle- eller trækfugle tilknyttet rørskov med primær fødesøgning i og omkring rørskov.	Skestork Rørhøg Rørdrum	Primær yngleplads ved Klægbanken og Høje Sande, henholdsvis 9 og 18 km fra optagningsstedet.	Hverken optagning eller klapning foregår i nærhed af rørskov eller fuglenes yngle- og rastepladser. Derfor vurderer Miljøstyrelsen at disse arter ikke vil blive påvirket af klapning og optagning.
Vadefugle og fugle med fødesøgning i meget lavt vand (<20-40 cm).	Almindelig Ryle, Brushane Hjejle Klyde Plettet rørvgtel	Føde består af diverse smådyr som insekter, børsteorme, krebsdyr og muslinger som findes på vadeflader og	Fugle med fødesøgning i lavt vand kan blive påvirket, hvis stærk strøm fører en sedimentsky ind i området. Grundet optagningsstedet delvist er beskyttet af en molekonstruktion

¹⁵ Fuglene er grupperet efter opholdssted og levevis

	Stor Kobbersnepe Lille Kobbersnepe Hvidklire	strandkanter. Primære levesteder er Tipperne og Vængerne. Fra optagningsstedet til disse områder er der henholdsvis 13 og 19 km.	samt afstanden til levestederne, vurdere Miljøstyrelsen at fuglene ikke vil blive påvirket af klapning og optagning.
Ynglefugle tilknyttet holme, småsøer, sandrevler uden landlevende rovdyr eller uden menneskelig forstyrrelse	Fjordterne Splitterne Havterne	I NOVANA-undersøgelsen i 2019 blev der ikke registreret nogle ungepar af disse arter i området. Største trussel mod disse ungepar er landlevende rovdyr og tæt bevoksede levesteder med høj vegetation.	Ternernes levested er placeret i den sydlige ende af fjorden, med nærmeste levested 8 km syd for optagningsstedet. Grundet afstanden vurderes det at disse fugle ikke vil blive påvirket af klapningen.
Yngle eller rastefugl med primær fødesøgning i søer og lavvandede fjorde.	Knopsvane Pibesvane Sangsvane Blishøne Pibeand Knarand Gravand	Primær føde består af vandplanter som de græsser på lavt vand.	De nævnte arter opholder sig primært på lavt vand, hvilket der er rig mulighed for med god afstand til optagningsstedet. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at fuglene vil søge herhen under optagningsaktiviteten, og kan vende tilbage efter aktiviteten er ophørt.
Yngle eller trækfugl der primært eller udelukkende lever af fødesøgning på land.	Kortnæbbet gås Bramgås Mørkbuget Knortegås Rødrygget tornskade Pommeransfugl	Primær fødesøgning på land, hvor fjorden bliver brugt til raste- og overnatningsplads. De har redder i sumpede områder væk fra åbent vand.	Da fuglene primært søger føde på land, vil deres fødeemner ikke blive påvirket af optagning og klapning. Der er rig mulighed for at finde gode rasteplasser i fjorden, som ligger med god afstand til optagningsstedet. Det vurderes derfor at fuglene ikke vil blive væsentligt påvirket.
Trækfugle med enkelte ynglende bestande som overvintrer på vandet, hvor de dykker efter føde	Krikand Skeand Spidsand Hvinand Stor Skallesluger	Fuglene lever typisk af bundvegetation og fauna som findes på lavt vand.	Fuglene har mange alternative fourageringsområder i nærheden, og vurderes derfor at søge herhen under klap- og optagningsaktiviteten.
Rovfugle eller fugle med fødesøgning fra luften	Vandrefalk Blå Kærhøg Havørn Skarv	Føde består af fisk, mellemstore fugle, mus og ådsler. Blå Kærhøg yngler gerne i rørskove.	Der er tilstrækkeligt udbud af byttedyr og områder til uforstyrret rast, som det vurderes ikke bliver forstyrret af optagnings- og klapaktivitet, grundet optagningsområdet ligger i en allerede befærdet havn, og at sejlrueten mellem optagningsområde og klapplads går gennem sejlrenden mellem fjorden og Vesterhavet. Fuglenes fødegrundlag, raste- og fourageringspladser bliver ikke forstyrret.

Delkonklusion af påvirkning fra optagningen

Området, hvor optagningen af havbundsmateriale er placeret, indgår ikke i fuglebeskyttelsesområde nr. 69, men det er placeret omkring 600 meter derfra. Man kan ikke forvente at fuglende holder sig inden for disse afgrænsede beskyttede områder. Der er derfor mulighed for at fuglene kan befinde sig i det område, hvor optagningen foregår. Dog skal det siges, at optagningen foregår i en havn, hvor der i forvejen er meget aktivitet og trafik. Selve skibs- og sejlaktiviteten vil ikke være ekstraordinær for området, og de fysiske forstyrrelser der vil være under optagningen vurderes ikke mere forstyrrende end den allerede eksisterende aktivitet i havneområdet. Ringkøbing Fjord består af mange lavvandede områder, holme og øer som de førnævnte arter bruger som raste- og fourageringsområde. Områderne ligger langs bredden i hele fjorden, og arterne har rig mulighed for at benytte disse under optagningsaktiviteterne. Arternes fødegrundlag vurderes ydermere ikke at blive påvirket væsentligt af optagningen.

Påvirkning fra klappningen

Området, hvor klapplassen ligger placeret, indgår ikke i fuglebeskyttelsesområde nr. 69. Dog kan man ikke forvente, at fuglende holder sig inden for disse afgrænsede beskyttede områder. Den marine natur ved klapplassen i Vesterhavet og i Ringkøbing Fjord, hvor fuglebeskyttelsesområdet er placeret, er undertiden meget forskellige. Dette kommer bl.a. til udtryk ved, at Ringkøbing Fjord er yderst lavvandet og bevokset med blomsterplanter, hvorimod klapplassen ligger på dybder omkring 12 meter, hvor strømforholdene og bølgepåvirkningen ikke giver gode forhold for blomsterplanter, hvorfor disse ikke findes her. Vandområderne Ringkøbing Fjord og Vesterhavet adskiller sig altså væsentligt fra hinanden. Fuglende i fuglebeskyttelsesområde nr. 69, opholder sig alle i dette område fordi naturtyperne her passer til deres levevilkår. Miljøstyrelsen vurderer på denne baggrund, at fuglende i fuglebeskyttelsesområde nr. 69, ikke vil blive påvirket væsentligt af klappingerne på klapplass K_136_01.

Samlet vurdering af de mulige påvirkninger på Natura 2000-området

Af de samme grunde, som fremgår af den ovenstående redegørelse, er det Miljøstyrelsens vurdering, at klappingen ikke vil have væsentlig påvirkning af Natura 2000-områdets habitattyper, de beskyttede arter i habitatområdet eller de fugle, der udgør udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet.

På baggrund af de vurderinger, som fremgår af ovenstående afsnit, har Miljøstyrelsen samlet vurderet, at habitatområdets arter og naturtyper ikke vil blive væsentligt påvirkede af de små helt lokale og kortvarige forstyrrelser, som en klapping i henhold til denne tilladelse vil kunne medføre.

3.9 Vurdering i forhold til bilag IV-arter

Miljøstyrelsen vurderer, at odder samt alle arter af hvaler, herunder marsvin, er de bilag IV-arter, der kan forekomme ved optagningsområdet og ved klapplassen, og derfor er relevante i forhold til nærværende vurdering. Der skal derfor foretages en vurdering af om klappingen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i arternes naturlige udbredelsesområde, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Som nævnt i afsnit 3.8 findes bilag IV-arten Odder i Natura 2000-området, men arten vurderes ikke at blive væsentligt forstyrret af optagningen, jf. afsnit 3.8.

Marsvin er den eneste regelmæssigt forekomne hvalart i området, og vurderingen i forhold til hvaler vil derfor behandle mulig påvirkning på marsvin. Herudover vurderer Miljøstyrelsen, at gråsæl og spættet sæl også kan forekomme i området omkring klappladsen.

Der er tre bestande af marsvin i dansk farvand, hhv. Nordsøpopulation, Bælthavspopulation og Østersøpopulation¹⁶. I området omkring Hvide Sande, er der ikke megen tilgængelig viden om populationen af marsvin. Tætheden af marsvin ved Thorsminde nord for Hvide Sande er dog vurderet til at være lav om sommeren og om vinteren.

Støjgener i forbindelse med klapning er ikke så kraftige, at de påvirker hørelsen hos fisk og pattedyr. Derfor vil støj i forbindelse med klapaktiviteter kun medføre kortvarige forstyrrelser for marsvin og sæler¹⁷.

Da oprensningsprojektet tidsmæssigt er meget begrænset, og da klapningen ikke vurderes at medføre langvarige forandringer på havbunden, vil både fisk og pattedyr hurtigt kunne genoptage deres færden i området efter endt klapning. Hverken marsvin og sæler eller de fisk, som udgør deres fødegrundlag, vurderes derfor at blive påvirket i et sådant omfang, at fødeudbuddet for marsvin og sæler forringes, idet de blot midlertidigt vil flytte sig fra sedimentfanerne i den tid, hvor arbejdet pågår. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at klapning i henhold til denne tilladelse ikke vil have en væsentlig negativ betydning for marsvin og sæler.

3.10 Vurdering af øvrige interesser

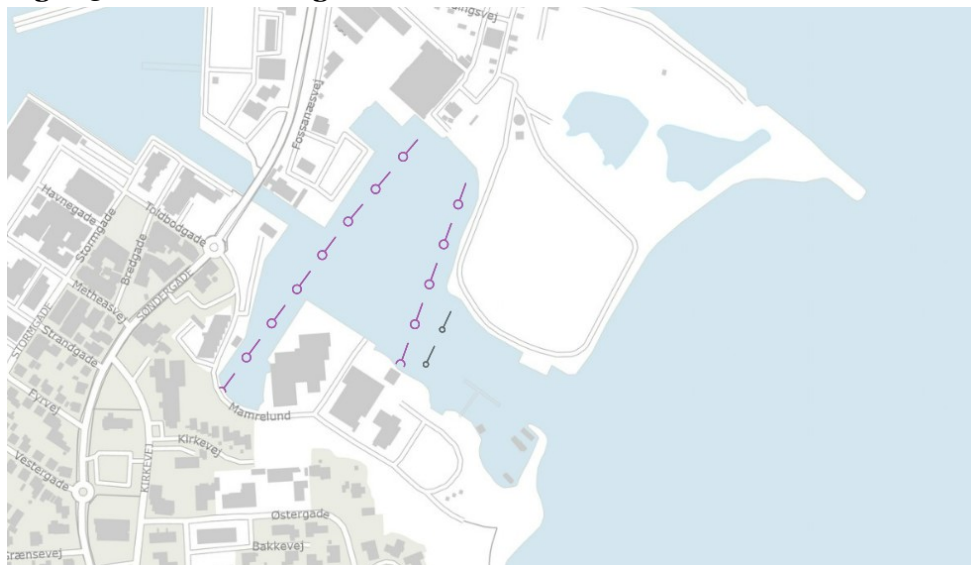
Miljøstyrelsen bemærker høringssvar fra Søfartsstyrelsen angående minimumsdybden på klappladsen. Der stilles derfor vilkår om en minimumsdybde på 12,0 m på klappladsen, jf. vilkår D.

Miljøstyrelsen gør også ansøger opmærksom på, at der løber tre rørledninger inden for havnens område, hvor der skal oprenses. Disse er markeret i nedenstående søkort på figur 3.

¹⁶ Aarhus Universitet, DCE, videnskabelig rapport nr. 284 (2018):
<https://mst.dk/media/183331/sr284-marsvin-udbredelse-2018.pdf>

¹⁷ Menneskeskabte påvirkninger af havet- andre presfaktorer end kvælstof og klimaforandringer. DTU Aqua-rapport nr. 336-2018

Figur 3 over rørledninger i Hvide Sande Havn.

Ca. 100 m E for vejen over kammerlusen går en rørledning fra Mamrelund til halvøen N for kammerlusen. Endvidere findes 2 parallelle rørledninger W for ovennævnte ledning. Ca. 200 m E for vejen over kammerlusen går 2 vandledninger og yderligere 70 m mod E går en fjernvarmeledning. 170-250 m fra vejen over afvandingsslusen ligger en kloakledning og 2 vandledninger. Fra rensningsanlægget på halvøen N for afvandingsslusen føres en ca. 200 m lang udløbsledning ud i fjorden.

Miljøstyrelsen ønsker at gøre tilladelsesindehaver opmærksom på at skulle der under arbejdet findes spor af fortidsminder, herunder vrag, skal museet kontaktes ifølge Museumsloven § 29h¹⁸, og arbejdet skal standses.

Interesser vedrørende nærliggende dambrug

Miljøstyrelsen har identificeret et dambrug, Hvide Sande Dambrug, i umiddelbar nærhed (til oprensningsområderne i Hvide Sande Havn. Oprensningsområdet er beliggende ca. 500 m til nærmeste vandudveksling ved dambruget.

I forbindelse med sagsbehandlingen er ansøgningen om tilladelse til klapning af materiale fra Hvide Sande Havn derfor sendt i høring hos virksomheden.

Miljøstyrelsen har ikke modtaget bemærkninger fra virksomheden på høringen. Styrelse har også forsøgt at få kontakt telefonisk, men dette er ikke lykket.

Miljøstyrelsen har forhørt sig hos Ringkøbing-Skjern Kommune, som oplyste, at kommunens umiddelbare oplysninger er, at dambruget ikke er i produktion længere, men henviste Miljøstyrelsen til at sende ansøgningen i høring hos virksomheden. Kommunen bekræftede endvidere, at Miljøstyrelsen havde fundet frem til den rette ejer.

Baseret på kommunens bemærkninger, det manglende høringssvar og manglende respons på opkald til virksomheden vurderer Miljøstyrelsen, at dambruget formentligt ikke er i produktion, og at der ikke vil være en påvirkning på aktiviteter i området som følge af oprensningen i Hvide Sande Havn.

¹⁸ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 08/04/2014

Miljøstyrelsen vurderer på ovenstående baggrund, at aktiviteterne i henhold til denne tilladelse kan gennemføres uden øvrige interesser påvirkes væsentligt.

3.11 Konklusion

Den samlede vurdering er, at en tilladelse til at klappe materiale fra det indtegnede område i Hvide Sande Havn på den ansøgte klapplads og på de angivne vilkår vil være acceptabel i henhold til den gældende lovgivning og vejledning herom.

På vegne af Miljøstyrelsen
Christina Ebler Hansen

4 Offentliggørelse og Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af

- Ansøgeren
- Enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald
- Kommunalbestyrelsen
- Sundhedsstyrelsen
- Forbrugerrådet
- Danmarks Fiskeriforening
- Danske Råstoffer
- Danmarks Rederiforening
- Bilfærgernes Rederiforening
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Danske Havne
- Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID)
- Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, og som har ønsket underretning om afgørelsen
- Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, og som har ønsket underretning om afgørelsen, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Landsdækkende foreninger og organisationer der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål
- Landsdækkende foreninger og organisationer der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

Klage skal ske via Klageportalen for Nævnene i Nævnenes Hus, via følgende hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klagen sendes gennem Klageportalen til Miljøstyrelsen, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Såfremt der er indgivet klage, må tilladelsen først udnyttes, når klagenævnet har truffet afgørelse i sagen, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

5 Andre oplysninger

Hvis arbejdet ønskes varslet i Efterretninger for Søfarende, skal Søfartsstyrelsen underrettes herom mindst 3 uger forinden. Søfartsstyrelsen skal underrettes skriftligt eller via E-mail: sfs@dma.dk. Samtidig underrettes om arbejdsmetode, anvendt materiel, herunder om der udlægges varp og om det forventede påbegyndelsestidspunkt samt om arbejdets forventede varighed. Hvis arbejdet stoppes i mere end 2 måneder, skal Søfartsstyrelsen underrettes på ny.

Klapning uden tilladelse og tilsidesættelse af vilkår for denne tilladelse, herunder pligten til indberetning, kan straffes i henhold til § 59 i lov om beskyttelse af havmiljøet.

Miljøstyrelsens tilladelse til klapning fritager ikke ansøger fra at sikre sig, at alle øvrige tilladelser på den konkrete lokalitet er indhentet.

6 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune **post@rksk.dk**
Søfartsstyrelsen **sifa@dma.dk**
Fiskeristyrelsen **mail@fiskeristyrelsen.dk**
Slots- og Kulturstyrelsen **ark@moesgaardmuseum.dk** og **post@slks.dk**
Styrelsen for patientsikkerhed **stps@stps.dk**
Forbrugerrådet **fbr@fbr.dk**
Danmarks Fiskeriforening **mail@dkfisk.dk**
Danske Råstoffer **lmv@di.dk**
Danmarks Rederiforening **info@shipowners.dk**
Bilfærgernes Rederiforening **info@shipowners.dk**
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd **ae@ae.dk**
Danske Havne **danskehavne@danskehavne.dk**
Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID) **Info@flidhavne.dk**
Danmarks Naturfredningsforening **dn@dn.dk**
Danmarks Sportsfiskerforbund **post@sportsfiskerforbundet.dk**
Greenpeace **hoering.dk@greenpeace.org**
Dansk Ornitologisk Forening **natur@dof.dk**
Friluftsrådet **fr@friluftsradet.dk**
Dansk sejlunion **ds@sailing.dk**

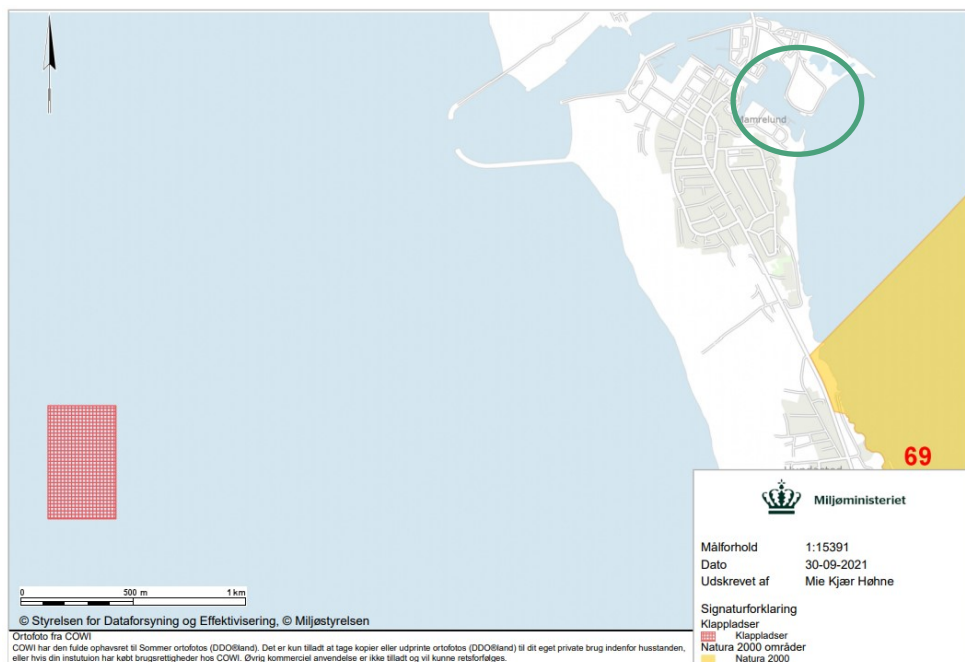
BILAG 1 Oprensningsområdets placering

Det tilladte optagningsområde i Hvide Sande Havn ses på nedenstående figur.

Figur 1: Oversigt over optagningsområdet i Hvide Sande Havn. Optagningsområdet er markeret med en sort skravering.

BILAG 2 Klappladsens beliggenhed

Figur 1 Kort der viser placering af klapplads K_134_01. Klappladsen er markeret med en rød skraveret. Optagningsområdet ved Hvide Sande Havn er markeret med en grøn ring.

Hjørnepositionerne på klappladsen er følgende:

55° 59,209' N 8° 4,816' Ø
55° 59,21' N 8° 5,105' Ø
55° 58,941' N 8° 5,111' Ø
55° 58,939' N 8° 4,823' Ø

(WGS-84) grader, minutter og decimalminutter.

BILAG 3 Vurdering af miljøfarlige stoffer i forbindelse med klapning af optaget havbundsmateriale

1. Prøvetagning

Ifølge klapvejledningen¹⁹ tages prøver af de øverste 25-50 cm af sedimentet på det sted, hvor der skal optages materiale. Grunden til, at der kun udtages prøver fra den øverste del af sedimentet, uanset at der eventuelt skal oprensnes op til en større dybde, er, at det mest forurenede materiale normalt vil aflejres med det finkornede og lette materiale, som aflejres øverst. Derfor vil en prøvetagning fra den øverste del af sedimentet være fyldestgørende i forhold til at vurdere indholdet af miljøfarlige stoffer.

Miljøstyrelsen har praksis for, at der skal tages prøver af de øverste 30 cm. Hermed opnås en ensartet prøvetagningsmetode for alle havne, hvilket øger sammenligneligheden imellem miljøtilstanden fra forskellige områder.

Analyseprogrammet fastsættes konkret i overensstemmelse med klapvejledningen.

2. Vurdering af det målte indhold af miljøfarlige stoffer.

I klapvejledningen er der fastsat to aktionsniveauer for de mest almindeligt forekommende miljøfarlige stoffer i klappmateriale. Nedre aktionsniveau antages at være på niveau med gennemsnitlige baggrunds niveau for de pågældende stoffer i de danske kystvande. Hvis klappmaterialet indeholder koncentrationer af miljøfarlige stoffer under eller på niveau med nedre aktionsniveau, kan det som udgangspunkt tillades genplaceret på havet. Er det over øvre aktionsniveau, kan materialet som udgangspunkt ikke tillades genplaceret på havet.

Hvis der konstateres koncentrationer af et eller flere miljøfarlige stoffer imellem øvre og nedre aktionsniveau kan tilladelsen kun gives på baggrund af en konkret vurdering af aktivitetens (optagningens og klappingens) mulige miljøkonsekvenser.

Vurdering af sediment med koncentrationer mellem nedre og øvre aktionsniveau.

Ved en konkret vurdering af påvirkningerne fra sediment med koncentrationer mellem nedre og øvre aktionsniveau indgår følgende forhold:

- Graden af forurening, herunder særlig en sammenligning med det eksisterende baggrunds niveau i det vandområde, hvor klapppladsen ligger
- Mængden af sediment, der ønskes klappet, og over hvor lang tid
- Nærhed til følsomme områder
- Spredningsforhold ved optagningsstedet og klapppladsen

Generelt indgår det i vurderingen, om koncentrationerne ligger tæt på eller langt fra nedre aktionsniveau. Det er desuden relevant at sammenligne med baggrunds niveauet i det konkrete vandområde.

¹⁹ By- og Landskabsstyrelsens vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale - klapning.

Ved sammenligning med baggrundsdata er der behov for at korrigere for indholdet af organisk materiale i sedimentet. Dette skyldes, at de miljøfarlige stoffer hovedsageligt binder sig til det organiske materiale, der er i havbunden. Derfor vil koncentrationen af miljøfarlige stoffer alt andet lige være større i sedimenter, der indeholder store mængder organisk materiale. Da organisk materiale sædvanligvis er lettere end den mineralske del af sedimentet, vil det organiske materiale lettere blive transporteret rundt i vandet som følge af strøm mv. Dette medfører, at havne kan fungere som sedimentfælder, hvori det organiske sediment i vandet vil bundfældes på grund af strømlæ.

I de havne, hvor der ophobes organisk materiale, vil koncentration af organisk materiale derfor være større end i det farvand, der omgiver havnen. Som følge heraf vil koncentrationen af miljøfarlige stoffer også være større, uden at dette nødvendigvis skyldes forureningskilder i havnen. For at få et retvisende billede af indholdet af miljøfarlige stoffer og vurdere, om dette er udtryk for, at havnesedimenterne er mere forurenede end sedimentet i det konkrete vandområde, er det derfor relevant at tage højde for indholdet af organisk materiale.

Det organiske materiale i sedimentet kan estimeres på følgende måde: En prøve af sedimentet vejes. Herefter tørres sedimentet så alt vandet fordamper fra prøven. Prøvens tørstofindhold angives i procent af prøvens totale vægt. Derefter opvarmes den tørrede prøve ved så høje temperaturer, at alt det organiske materiale fra prøven brændes af. Det kaldes at man "udgløder" prøven. Ved at veje prøven igen og trække de to vægte fra hinanden, får man et mål for prøvens glødetab, der angiver prøves andel af organisk materiale. Det angives i procent af den tørre prøves vægt. Dvs. glødetab (GT) i % af tørstof, angiver hvor stor en procentdel organisk materiale der er i sedimentet.

Man kan således sammenligne de målte koncentrationer af miljøfarlige stoffer fra havnen med de koncentrationer, der findes i prøver fra det konkrete vandområde, der har et tilsvarende indhold af organisk materiale. På den måde kan det vurderes, om sedimentets indhold af miljøfarlige stoffer er en forurening, der stammer fra havnen, eller om der blot er tale om en ophobning af organisk materiale fra omgivelserne, som ikke vil give en nettotilførsel til vandområdet.

Hvis der efter korrektion i forhold til indhold af organisk materiale er en forhøjet koncentration af miljøfarlige stoffer i det sediment, der ønskes klappet, foretages en konkret vurdering af optagningens og klapningens forventede påvirkning af klappladsen og vandområdet. Dette sker på baggrund af mængden af sediment, der ønskes klappet, hvor store mængder, der ønskes klappet på en gang og over hvor lang tid, spredningsforhold på klappladsen, nærhed til følsomme områder m.v.

Hvis der ikke er en overkoncentration af miljøfarlige stoffer i forhold til baggrundsniveauet, sker der reelt ikke en tilførsel af miljøfarlige stoffer til havet, og klapningen vil som altovervejende hovedregel kunne tillades. Der kan dog være særlige tilfælde, hvor mængderne er så store, eller området er så følsomt, at der må foretages en yderligere konkret vurdering i forhold til en eventuel akut skadevirkning.